

Gyógyszerészet

A GYÓGYSZERÉSZ SZAKCSOPORT LAPJA

Főszerkesztő: DR. VÉGH ANTAL

Szerkesztők: DR. LÁNG BÉLA, DR. SZÁSZ GYÖRGY felelős szerkesztő, SZENIMIKIÓSI PÁL, DR. VÁRADI JÓZSEF

7. évfolyam

Technikai szerkesztő: LÁNG MIKIÓS

1963 február

2. SZÁM

A GYÓGYSZERÉSZET SZERVEZÉSI KÉRDÉSEI¹

DR. VILMON GYULA

A Gyógyszerészet szervezési kérdéseivel foglalkozva ma kijelenthetjük, hogy amint a Szovjetunióban és a többi népi demokratikus országokban, úgy e területen nálunk is érvényesünek a szocialista egészségügy alapelvei. Céljaink azonosak; utunk, országaink egyéni vonásait figyelembe véve lényegileg szintén megegyezik. Közös célunk a magasabb szintű gyógyszerellátás megvalósítása.

Gyógyszerellátásunk helyzetének egyik fontos mutatója a gyógyszer-tár-hálózat fejlettsége, a gyógyszer-tárak száma. Mint tudjuk, az elmúlt években 95 gyógyszer-tárat létesítettünk, s ezzel közforgalmú gyógyszer-táraink száma 1391-et ért el. Így most kerekén 7200 lakosra jut egy-egy gyógyszer-tár. Ez európai viszonyok között is igen kedvezőnek mondható arány. A 20 éves távlati hálózatfejlesztési tervben 260 új gyógyszer-tár létesítését irányoztuk elő. Emellett azonban a gyógyszer-tárak rekonstrukcióját is jelentős ütemben folytatjuk és nyilvánvaló, hogy az újjáépített gyógyszer-tárak kiképzése az új gyógyszer-tárakéhoz hasonló. Jelenleg mintegy 200 olyan gyógyszer-tárat tartunk számon, melyek teljes rekonstrukcióra szorulnak.

Az új gyógyszer-tárak építkezéséről és a rekonstrukcióról szólva rá kell mutatnunk a tanácsok szerepére és feladataira. El kell érniük, hogy a jövőben a helyi tanácsok nagyobb mértékben támogassák anyagilag is a gyógyszer-tárak korszerűsítését, fejlesztését.

Gyógyszerellátásunk fejlesztési irányának meghatározása során foglalkozni kell a kézi gyógyszer-tárak kérdésével is. El kell döntenünk, hogy ez a hálózat, mely sokban hozzájárult ahhoz, hogy a szocialista gyógyszerellátás elveinek megfelelően közelebb vigye a lakossághoz a gyógyszert, érdekes-e a fejlesztésre vagy éppen szűkíteni kellene. Ezt a kérdést beható elemzés tárgyává kell tennünk.

Igen sok a tennivaló a gyógyszer-tári közpon-

tok és raktáraink fejlesztése terén. A raktárhelyeztetten a Gyógyáruértékesítő Vállalat raktárápítkezése sokat fog javítani. Fejlesztetünk kell a galenusi és analitikai laboratóriumokat, melyek az ellátás és a szakmai munka színvonala emelésének fontos tényezői.

A gyógyszerészet szervezési kérdéseiről beszélve, nem hagyhatjuk figyelmen kívül a gyógyszerészet tudományos alapintézményét.

Az Országos Gyógyszerészeti Intézet létesítése a gyógyszerészi munka elismerésének látható jele. Az Intézet szerepét és jelentőségét semmi sem jellemzi jobban, mint működési szabályzata. A módszertani, szervezési és oktatási feladatok ellátásán kívül bizonyos kutató és felügyeleti tevékenység is az Intézet munkakörébe tartozik.

A gyógyszer-gazdálkodás a szervezés különleges területe; ezen az irányító szervek olyan módszereket dolgoztak ki, melyek nemcsak hazai vonatkozásban érdemesek említésre, de igen nagy megbecsülésre találtak a szocialista országok szakemberei körében is. A gyógyszer-gazdálkodás szerveinek nagy szerepe van a szocialista gyógyszer-ellátás elveinek, a folyamatos, hiánymentes gyógyszer-ellátás rendszerének megvalósításában. A raktározási nehézségek ellenére is sikerült megvalósítani az ellátásban a tervszerűséget. A raktárak is, a tervezés módszerei is fejlődnek, és ezen a téren a gyógyszerészek is mindig igyekeznek valami jobbat alkotni. Bebizonyosodott, hogy a tervezés, ami a szocialista gazdálkodás jellemzője, a gyógyszer-ellátás területén is lehetséges.

A gyógyszer-ellátás szervezésével kapcsolatban jó volna a tájégségekről is beszélni; ugyanis erre is fel kell készülni, mert a feladat fennáll és idő kérdése csupán mikor kell ezt a szervezési formát életre hívni. Egyelőre azonban a szükséglet nem olyan szorító, hogy ezzel a témával részletesebben foglalkozzunk.

Fontos és időszerű kérdés ma, egyebek között az intézeti gyógyszer-tárak fejlesztése. A fejlődés ezen a területen ismét olyan tény, mely a gyógyszer-tári munka minőségének javítása, színvonalá-

¹ A Szegei Gyógyszerész Napok alkalmával 1962. október 12-én elhangzott előadás; referálja dr. L á n g Béla.

nak emelése szempontjából döntő fontosságú, és jelentős mértékben hozzájárul a gyógyszerészet népgazdasági szerepének helyes megítéléséhez. A gyógyszerészet helye a népgazdaságban és az egészségügyben feltétlenül felfelé ívelő irányt mutat. Ha grafikonban gondolkodunk, látnunk kell, hogy egy meredeken felfelé ívelő vonal mutatja azt, hogy mi a gyógyszerészet ma és mi volt a gyógyszerészet 10, 20, 30 év előtti helyzete.

Az említett szervezési és tervezési fejlődésen túl még jelentősebb talán az a fejlődés, melyet a gyógyszerészek a szocialista gyógyszerészet elveinek érvényesülése, a szocialista gyógyszerész-típus kialakítása terén elértek. Ha a fejlődést 12 év távlatában nézzük, úgy meg kell állapítani, hogy az igen nagyra értékelhető. Annak idején, a gyógyszerésztársak államosításakor sokan, és nem mindenek nélkül, gondolkodtak úgy, hogy a gyógyszer-tulajdonosok ugyan miért segítenének olyasmi megoldásában, ami saját érdekeikkel ellentétes. Mégsem így alakult a helyzet. A gyógyszerészek hivatásuknak megfelelően, felelősséggel és odaadással látták el feladatukat. A gyógyszerellátás nemcsak zavartalan volt, hanem szakmailag is kifogástalan. Nagy átalakuláson megyünk át, és még életünkben le kell rögzítenünk a történeteket, hogy mások is érzékelhessék azokat. Tény, hogy a gyógyszerész társadalom kezd mindinkább szocialistává válni szemléletében, gondolkodásában, magatartásában, eszlekvésében.

Az orvos-gyógyász kapcsolat szintén olyan terület, melynek fejlődése szembeűnő. Régebben erről a kérdéstről beszélve, az „erkölcsi magatartás” volt előtérben. Szó volt róla, hogy az orvos becsülje meg a gyógyszerészt, a gyógyszerész ne bírálja nyilvánosan az orvos receptjeit és még más efélékről. Ma az együttműködés sokkal magasabb színvonalú és ez a szakmai fejlődés eredménye. A társadalmat nem lehet egyik óráról a másikra megváltoztatni, de az élet, a növekvő szaktudás, a táguló látókör kialakítja a megfelelő légkört, melyben kiviláglik: mit jelent a gyógyszerészet az egészségügy szempontjából.

A társadalommal való kapcsolat egyik tényezője a gyógyszerész szerepe az egészségügyi felvilágosításban, mely a társadalom mellett a társadalom magában foglalja a nagyobb felelősségérzetet az egészségügyi kultúra terjesztésében.

A gyógyszerészet megfelelő rangra emelésének igénye élő valóság. Ezt bizonyítja a nemrégiben Szófiában, a szocialista országok részvételével lezajlott gyógyszerészeti szimpózium is, mely igazolta, hogy a szocialista egészségügy helyes útját járjuk. Egyben azonban azt is meg kellett állapítanunk, hogy tapasztalataink kölcsönös hasznosítására szükség van és ennek érdekében egy közös bizottságot kell alakítani. A bizottság feladata

lesz egyebek között a gyógyszerészeti tudományok, és a gyakorlat fejlesztésének egybehangolása.

Meg kell mondanunk, hogy nálunk az elmúlt 20 év alatt a tudományos kutató tevékenységet úgy állították be, mint amely a legkorszerűbb műszerek nélkül elképzelhetetlen. A gyógyszerészet területén a kutatói műszerezettség tekintetében az állapot nem volt kielégítőnek mondható, ennek ellenére a gyógyszerészek jelentős eredményeket mutattak fel. Ez a gyógyszerészek törekvésének, leleményességének és áldozatkészségének köszönhető. Ez a tudományos munka. A kutatók egy része ma kétségbe van esve, ha nem áll előtte egy tudományos intézet igazgatói állása vagy egyetemi tanszék, holott látunk embereket, akik szerény feltételek között alkotnak nagyot, mert szeretik a hivatásukat. A tudományos munkára irányuló törekvés ma általános, és ma már a szakmai művelődésre nem kell külön buzdítani.

Az oktató gyógyszerészeknek éppen a szakma szeretetére nevelésben van nagy szerepe. Ezért nagy jelentősége van az oktató gyógyszerészek továbbképzésének és az oktató szervezet kiépítésének. A fiatalok olyanok lesznek, amilyenekké mi neveljük őket; ezt mindig gondoljuk meg, mikor csipkelődő megjegyzéseket teszünk rájuk.

Az elmondottakból a gyógyszerészet számos ágazata számára levonható egy sor tennivaló. Ezeket kívül azonban érdemes volna azon is gondolkozni, hogy a gazdasági és társadalmi tényezők hatása a tudományra miképpen és mennyiben jut kifejezésre. Ha valaki ennek a tételnek kidolgozására vállalkoznék, az nagyon értékes munkát végezne.

A szakmai fejlődés, szervezés kérdésével szoros összefügg a külföldi tanulmányutak kérdése. Ma nálunk mindenki azt hiszi, hogy feladatának csak úgy tud megfelelni, ha külföldi tanulmányútra küldik és minden orvos vagy gyógyszerész megsértődik, ha nem küldik ki tanulmányútra. A törekvés helyes, de a sértődés helytelen. Ez év egyetlen hónapjában négy országban voltak gyógyszerészek tanulmányúton, míg azelőtt az előadót 20 éves szolgálata alatt egyszer sem küldték ki tanulmányútra. Azt is érdemes szótvetni, hogy a külföldön jártak nem publikálják kellőképpen tapasztalataikat.

Ha visszatekintünk a közelmúltba, nem tagadhatjuk, hogy történelmi időkét éltünk és ebben az időszakban gyógyszerészetünk fejlődése is történelmi méretekben mérhető. Ez mindnyájunkat örömmel tölt el, de felelősséggel is el kell töltenie mindenkit. „Kívánom Önöknek, hogy minél nagyobb szakmai szeretettel tegyenek eleget annak, amit a magyar nép joggal vár Önöktől, amit Önök vállaltak, amit a gyógyszerészet fejlődése Önöktől megkövetel.”

WINKLER CENTENÁRIUM